

Het Leren-leren werkboek

Praktische leer- & huiswerktips

Inhoudsopgave

1. Waarom heb ik huiswerk?	3
2. Je werkplek is belangrijk!	4
3. Planning en organisatie.....	5
4. Algemene studietips	6
5. Tips om je concentratie te verbeteren tijdens het studeren.....	7
6. Voorkennis is belangrijk	8
7. Wat moet ik kennen en kunnen per vak?	9
8. Verwerkingsstrategieën	10
9. Wat is de beste manier om jezelf te (laten) overhoren?	13
10. Leren van je fouten	14
11. Studietips bij dyslexie	16
12. Effectieve strategieën voor ouders bij huiswerk.....	18
13. Handige websites en boeken	19

1. Waarom heb ik huiswerk?

Als je schooldag erop, zit is de kans groot dat je thuis nog moet leren of opdrachten moet maken; huiswerk dus. Dat is niet altijd leuk, maar thuis actief aan de slag gaan met lesstof is een heel belangrijk onderdeel van het hele leerproces. Door actief aan de slag te gaan met de aangeboden lesstof, door opdrachten te maken, lesstof nog eens te herhalen, oefeningen te maken, verwerk je de kennis die je opdoet in de les.

Door geen of weinig aandacht te besteden aan je huiswerk wordt kennis niet voldoende verwerkt en opgeslagen. Hierdoor zijn je leerprestaties niet voldoende en haal je een toets of examen niet. Bewezen is dat huiswerk maken een groot effect heeft op je leerprestaties (Marzano, 2007).

Voor het beste leerresultaat moet je als leerling minimaal tussen de 8-10 uur per week besteden aan huiswerk. Dat is bijna iedere dag 2 uur. Huiswerk is vaak het herhalen van de stof uit de les. Dat is niet zomaar bedacht. Informatie wordt eerst opgeslagen in het kortetermijngeheugen. Alleen de informatie die je vaak genoeg herhaalt door opdrachten te doen en te leren, wordt opgeslagen in het langetermijngeheugen. Oefenen en herhalen is dus erg belangrijk om kennis te verwerken en goed op te slaan in je geheugen.

Soms is het lastig om aan je huiswerk te beginnen, omdat je moeite hebt met een bepaald vak, niet weet hoe je huiswerk efficiënt aanpakt of niet gemotiveerd bent. Om je te helpen bij je huiswerk hebben wij op het Vellesan College dit leerboek gemaakt met praktische tips.

2. Je werkplek is belangrijk!

- Zorg dat je een vaste werkplek in huis hebt waar je huiswerk kunt maken.
- Zorg ervoor dat je voldoende werkoppervlakte hebt, zodat je (werk)boek, schrift, schrijf- materiaal en naslagwerken naast elkaar kunt gebruiken.
- Zorg dat je werkplek zich op een rustige plek in huis bevindt.
- Zorg voor een opgeruimde werkplek.
- Zorg dat je alleen de materialen voor het vak waar je aan werkt op je werkplek hebt liggen.

3. Planning en organisatie

Je huiswerk noteren in je agenda is niet hetzelfde als huiswerk plannen en organiseren. Daarom gebruiken wij op de school de VIP. Een planner en een agenda in een.

Plantip 1

Maak voordat je gaat plannen, een inschatting van de tijd die je per dag nodig hebt voor het huiswerk. In de VIP heb een schematisch weekoverzicht ingevuld. Deze helpt je een inschatting te maken bij de tijd die je die dag hebt voor het maken en leren van je huiswerk.

Plantip 2

Check elke dag of er huiswerk hebt opgegeven. De docent vertelt in de les wat het huiswerk is en geeft je de tijd om dit in de VIP te noteren. Is het te snel gegaan of is het je toch niet helemaal duidelijk? Dan is het handig om in magister te checken wat het huiswerk is en dit over te nemen in je VIP. Daarna kun je je huiswerk gaan plannen.

Verdeel je leerwerk minimaal over twee of drie dagen. Ook een project of een werkstuk verdeel je over meerdere dagen. Voor maakwerk heb je meestal minder dan een uur nodig. Vergeet niet om ook je sport en andere activiteiten in te plannen in je schema.

Plantip 3

Werk met gekleurde stiften. Je kunt ervoor kiezen om per vak een kleur te gebruiken maar bijvoorbeeld ook om de verschillende leer- en maakactiviteiten te markeren. Bijvoorbeeld leerwerk (blauw), maakwerk (groen) en werkstukken (geel). Je ziet hierdoor in één oogopslag de huiswerkbelasting van die week. Of je kiest ervoor om proefwerken en programma's voor toetsing en afsluiting (PTA's) of schoolexamens blauw te maken, schriftelijke overhoringen groen en werkstukken geel, zodat je ziet wat je over meerdere dagen moet verdelen.

Plantip 4

Begin eerst met een kwartier maakwerk of iets dat je niet zo lastig vindt, om je hersenen actief te maken voor concentreren en leren. Ga daarna direct aan het leerwerk en eindig met de rest van het maakwerk. Je kunt in totaal dan 4 blokken van 20- 25 minuten maken met maximaal 5 minuten pauze ertussen om je optimaal te concentreren.

Plantip 5

Begin ruim van tevoren aan een (profiel)werkstuk of project. Dat voorkomt dat je in tijdnood komt. Maak in de VIP een planning wanneer je welk deel gaat doen. Zorg dat je het een paar dagen voor de inleverdatum afhebt. Laat je ouders of een andere volwassene het stuk lezen, zowel inhoudelijk als tekstueel, en vraag om feedback. Je hebt dan nog tijd om je stuk aan te passen en te verbeteren.

4. Algemene studietips

- Heb je een druk weekend voor de boeg? Probeer dan je huiswerk op vrijdag te maken.
- Studeer niet in een warme kamer. Daar word je sloom van en je concentratie neemt af. Tip: zorg voor voldoende zuurstof in je kamer.
- Ben je te moe om huiswerk te maken? Doe een powernap van 20 minuten en ga daarna aan de slag.
- Zorg dat je 's avonds niet te lang doorleert en de avond gebruikt om te ontspannen. Tips als je studeert met muziek:
 - Kies achtergrondmuziek
 - Zet de muziek zacht
 - Kies voor muziek zonder zang
 - Gebruik de studie- of deep-focusmuzieklijsten op Spotify.
- Beloon jezelf met een uurtje computeren, lezen of televisiekijken als je je huiswerk twee uur geconcentreerd hebt gedaan of helemaal af hebt.
- Aantekeningen niet leesbaar?
Vraag een klasgenoot met een duidelijk handschrift of je zijn aantekeningen mag kopiëren of maak een foto van zijn aantekeningen met je smartphone.
- Als je een vraag hebt over je huiswerk, dan kun je een klasgenoot die goed is in het betreffende vak om hulp vragen.
- Ben je chaotisch en vergeet je vaak (school)afspraken?
Zet afspraken in je mobiel met een alarm.
- Begrijp je iets uit de lesstof niet en ben je het vergeten te vragen in de les? Mail je vraag aan de docent of een medeleerling.
- Stel het inhalen van een toets niet uit. Hoe langer je wacht, hoe meer moeite je moet doen om je kennis weer op te frissen.
- Moet je nog een opdracht uitvoeren met een klasgenoot en is het te laat om nog met elkaar af te spreken?
Via Facetime of Skype kun je live met elkaar chatten en overleggen vanaf je studeerplek.
- Beheers of begrijp je de lesstof ondanks veel studeren niet goed of heb je niet genoeg voorkennis van een bepaald vak?
Dan kan bijles een oplossing voor je zijn. Bijles kan ook via YouTube filmpjes via **flipping the classroom**. Kijk bijvoorbeeld eens voor scheikundelessen bij Sieger Kooij, voor videolessen natuur- en wiskunde bij Jan Willem Eckhardt, of bij Jort voor geschiedenis of de Osacademie voor economie.
- Heb je geen rustige plek in huis om te werken of ben je zelf te onrustig?
Misschien is huiswerkklas of huiswerkbegeleiding op school een oplossing voor jou. Neem hiervoor contact op met je mentor.

5. Tips om je concentratie te verbeteren tijdens het studeren

Denk niet dat je hersenen meerdere dingen tegelijk kunnen doen, zoals tv-kijken, een tekstlezen en muziek luisteren; het zogenaamde multitasken. Je versnippert gewoon je concentratie over meerdere taken in plaats van je volledig op één taak te richten. Wil je zo efficiënt mogelijk omgaan met je tijd en je huiswerktaken zo snel mogelijk af hebben, zorg dan dat je op één taak richt!

15 concentratietips

1. Zet je mobiel op 'stil' tijdens het studeren (geluid en trilfunctie uit!)
2. Leg je mobiel uit het zicht en check je berichten pas na je taak of voor een wisseling van leeractiviteit.
3. Zorg dat je alle benodigde materialen en boeken klaar hebt liggen voor je start.
4. Werk je met een studieschema? Spreek met jezelf een minimale en maximale studietijd af per onderdeel.
5. Zorg voor voldoende licht en zuurstof in je kamer. En drink voldoende water.
6. Leer 25 minuten achter elkaar en neem dan 5 minuten pauze (beweeg ook genoeg tijdens zo'n pauze).
7. Kauwgom kauwen helpt concentreren tijdens het leren.
8. Stel jezelf een doel, bijvoorbeeld: na 2 x 10 minuten wil ik 30 Engelse woordjes uit mijn hoofd kennen.
9. Liever geen tv, YouTube-filmpjes of harde muziek op de achtergrond tijdens het leren.
10. Stel jezelf een beloning in het vooruitzicht als je leertaken af hebt.
Bijvoorbeeld: 'Na leer- werk geschiedenis mag ik 15 minuten gamen of ga ik even voetballen.'
11. In de ochtend nemen je hersenen meer op dan later op de dag. Gebruik de zaterdag- of zondagochtend voor huiswerk leren.
12. Na een extra lange dag op school of later op de avond is het moeilijker te concentreren. Zorg dat je dan geen leerwerk meer hoeft te doen.
13. Wissel leerwerk en maakwerk af.
14. Wissel moeilijke en makkelijke leertaken af. Start en eindig zoveel mogelijk met een makkelijke taak.
15. Hang een bordje 'niet storen' op je deur en zet je WhatsApp- en Facebook-status op 'even afwezig'.

6. Voorkennis is belangrijk

Het is bewezen dat je nieuwe kennis beter onthoudt en begrijpt als het wordt gekoppeld aan oude kennis die je al hebt (Hattie, 2007). Voorkennis noem je dat. Als je dus te weinig voorkennis hebt omdat je niet hebt opgelet in de les of bepaalde lesstof niet begrijpt, dan kun je de nieuwe kennis moeilijk of niet goed verwerken of onthouden.

Daarom is het belangrijk om voor je start met leren jezelf af te vragen:

1. Wat weet ik al over dit onderwerp?
2. Welke voorkennis heb ik nodig om de nieuwe informatie goed te kunnen begrijpen en verwerken?
3. Is er een voorkennistoets bij dit onderwerp waarmee ik mijn voorkennis kan toetsen? Is er geen voorkennistoets, maar wel een diagnostische toets? Doe dan de diagnostische toets van het vorige hoofdstuk om te toetsen welke lesstof je beheerst. Het is belangrijk dat je de lesstof die je (nog) niet beheerst eerst onder de knie probeert te krijgen, zodat je nieuw lesstof eraan kunt verbinden. Het spreekt voor zich dat, als je in het voorgaande hoofdstuk de 4e naamval van Duits niet goed hebt begrepen, je de moeilijkere opdrachten in het volgende hoofdstuk rond dit onderwerp niet goed kunt verwerken.

7. Wat moet ik kennen en kunnen per vak?

Een lesmethode heeft meestal een bepaalde opbouw en structuur. Als je weet hoe de lesmethode is opgebouwd, weet je ook hoe je de belangrijkste informatie kunt vinden, zoals hoofd-zaken, kernwoorden, definities, woordenlijsten, grammatica, samenvattingen, diagnostische toetsen enzovoort. Zo worden definities en kernwoorden vaak in dikgedrukte letters weergegeven of samenvattingen in gekleurde kaders.

Tips:

- Neem aan het begin van het schooljaar de lesmethode (je leer- en werkboeken) goed door.
- Voorin het leerboek wordt meestal aangegeven hoe de methode is opgebouwd.
- Vraag je docent hoe de methode in elkaar zit en hoe hij wil dat je het aanpakt.
- Om de lesstof goed te kunnen beheersen is het belangrijk om te weten wat je per vak moet kennen (kennis) en kunnen (vaardigheden). Bijvoorbeeld bij geschiedenis moet je niet alleen weten wanneer de Eerste Wereldoorlog zich afspeelde (feitenkennis), maar moet je ook heldere antwoorden kunnen formuleren op de vragen in je toets (verwerkingsvaardigheden).
- Wat je moet kennen en kunnen staat vaak vermeld in de methode. Ook de docenten hebben per leerjaar een vak op een rijtje gezet wat je moet kennen en kunnen. Deze lijsten kun je vinden in ELO.

8. Verwerkingsstrategieën

Verwerkingsstrategieën zijn manieren, hulpmiddelen en trucjes die je kunt gebruiken bij het verwerken van bepaalde lesstof. Je kunt dan denken aan mindmaps, flipkaartjes, een tweekolommensamenvatting of overhoring-programma's WRTS of Quizlet. Hieronder volgen de meest gebruikte verwerkingsstrategieën:

8.2 Woordjes leren of memoriseren

Veel leerlingen vinden de stilte niet fijn en leren liever in de woonkamer of met de radio aan. Toch gaat het leren van woordjes beter in een stille ruimte, zonder afleiding. Hierdoor ben je ook sneller klaar met je leertaak. Met afleiders duurt het drie keer zo lang.

- Eerst alleen de woorden lezen en herkennen in het verhaal waar de woorden uit komen. Laat de tekst voorlezen. Dan meerdere malen de woorden hardop zeggen vanuit de woordenlijst en naar de vertaling kijken. Dan schrijf je de woorden een keer op. Je gebruikt zo meerdere zintuigen. Je krijgt input via je ogen en oren en activeert je visuele, motorische en akoestische geheugen. Daarna ga je jezelf overhoren: je maakt een apart lijstje van de woorden die je dan niet kent. Dit lijstje leer je totdat je alle woorden kent.
- Schrijven: Maak rijtjes van maximaal tien woorden. Het is handig om een vel papier in de lengte te vouwen en op de ene zijde de Nederlandse woorden en op de andere zijde de vertaling te schrijven.
- Je kunt ook gebruikmaken van een overhoorprogramma als www.woordjesleren.nl, www.quizlet.com of www.wrts.nl.
- Je kunt ook kleine flipkaartjes maken van stevig papier. Daarop schrijf je aan de ene kant het Nederlandse woord en aan de andere kant het woord in de vreemde taal. Het voordeel van deze methode is dat je de volgorde van de kaartjes steeds kunt veranderen en dat je elke woorden die je al kent apart kunt leggen. Bewaar de kaartjes goed, zodat je ze voor een proefwerk opnieuw kunt gebruiken.
Tip: markeer de vreemde taal in een kleur. Maak een schoenendoos met 7 vakjes. Wat je kent mag naar het volgende vak. Zo herhaal je genoeg en doe je de woorden die je niet kent extra.
- Laat je door je ouders overhoren: vooral het lijstje met de woorden die je niet kende. Tip: doe dat nooit vlak na het leren. Imiteer een testsituatie in de klas. Ken je de woorden na een dag nog?
- Spreek de woorden (Nederlands en vreemde taal) in op je spraak-memo van je mobiel en overhoor jezelf. Als je te veel woordjes voor één dag moet leren, spreid het dan over meerdere dagen uit.
- Herhaling is heel belangrijk bij het leren van woordjes. Maak een lijst van woordjes die je moeilijk vindt * kopieer deze lijst * hang ze op plekken in huis waar je vaak komt, bijvoorbeeld de wc, badkamer of je kastdeur.
- Woordjes leren gaat beter als je drie maal 10 minuten leert, dan wanneer je een halfuur achter elkaar leert. Bijvoorbeeld 10 minuten woordjes leren afgewisseld met 15 minuten maakwerk. Vervolgens weer 10 minuten woordjes leren enzovoort. Leer verschillende talen liever nooit direct achter elkaar.

- Ben je niet zo goed in woordjes leren, besteed er dan meer tijd!! Oefening baart kunst.

8.2 Hoe leer ik een tekst?

Een tekst leer je echt niet goed genoeg door deze een paar keer door te lezen. Teksten leer je pas goed door er op verschillende manieren mee te werken. Deze stappen kun je gebruiken bij iedere tekst die je gaat leren.

Stap 1) Wat moet je straks kennen en kunnen?

Wat heeft de docent gezegd? Bekijk de opdracht uit je leerboek of werkboek bij de tekst eens goed! Wat moet je precies kennen en kunnen? Welke vragen moet je kunnen beantwoorden? Moet je het zó goed begrijpen en onthouden dat je het in de les kunt gebruiken? Wat voor soort vragen zal je docent stellen? Moet je het kunnen toepassen? Moet je verbanden kunnen leggen?

Stap 2) Wat weet je al en wat nog niet?

Wat voor cijfer haalde je de vorige keer bij dit vak? Wat ging goed en wat ging minder goed?

Stap 3) Bekijk eerst globaal de gehele tekst

Daarbij let je alleen op de uitstekende delen: titel; kopjes; onderstreepte of schuin- of vetgedrukte tekst; illustraties; puntsgewijze onderverdeling (1, 2, 3, ...)

Stap 4) Waar gaat de tekst over, denk je?

Wat zijn je verwachtingen? Wat weet je al van het onderwerp? Stel jezelf de 5 'W'-vragen: wie, wat, waar, wanneer en waarom.

Stap 5) Lees nu pas de tekst goed door.

Let vooral op signaalwoorden. Signaalwoorden vertellen je hoe de tekst verbonden is en wat de opbouw is. Als je dat weet, kun je makkelijker belangrijke informatie vinden, zoals opsommingen, tegenstellingen, oorzaak en gevolg, voorbeelden, uitleg.

Stap 6) Haal het belangrijkste uit de alinea's

Let daarbij altijd op kernwoorden. Vertel jezelf waarom je iets belangrijk vindt. Verwerk deze kernwoorden in een samenvatting of schema.

Stap 7) Begrijp je de stof?

Stel jezelf de vraag: 'Wat heb ik nu gelezen?' Probeer steeds kort, in je eigen woorden samen te vatten wat je per alinea hebt gelezen.

Stap 8) Overhoor jezelf

Wat voor soort vragen zou je docent bedenken? Kun je die vragen ook beantwoorden? Stel jezelf meerdere soorten vragen: kennisvragen, inzichtvragen en toepassingsvragen. (zie punt 9).

8.3 Leertekst en samenvatten

Voor een aantal vakken, zoals maatschappijleer, biologie of aardrijkskunde moet je vaak een tekst leren. In de meeste leerboeken wordt het hoofdstuk afgesloten met een samenvatting, een overzicht van de belangrijkste punten of definities. Toch is het belangrijk om ook zelf een samenvatting of schema te maken om de tekst goed te begrijpen.

Belangrijk bij het maken van een samenvatting:

- Haal de hoofd- en bijzaken uit de tekst. De hoofdzaak is de belangrijkste informatie uit de tekst.
- Schrijf de tekst niet over, maar probeer het in je eigen woorden op te schrijven.
- Gebruik zo min mogelijk woorden en zinnen uit de tekst.
- Maak gebruik van kernwoorden. Dit zijn de belangrijkste woorden uit een verhaal. Je gebruikt ze om een verhaal kort na te vertellen.

Drie manieren om een samenvatting of schema te maken

a) Een samenvatting:

Schrijf (of onderstreep) uit elk blokje tekst de belangrijkste woorden op. Het mogen er niet meer dan vijf of zes zijn. Schrijf ze met flink wat tussenruimte op een blaadje. Het mogen geen zinnen zijn. Doe dit met alle blokjes tekst. Vertel nu aan de hand van de opgeschreven woorden de tekst in je eigen woorden (terug). Onderstreep het woord. Lees de tekst nog eens en vul je zinnen aan met belangrijke voorbeelden en details. Bestudeer de afbeeldingen in de tekst en vraag je bij elke afbeelding af waarom die juist dáár staat en wat het voorstelt.

b) Twee-kolommensamenvatting (Cornell-methode)

Vouw een A4'tje dubbel. Zet aan de linkerkant een kernwoord (of jaartal enzovoort) en aan de rechterkant een korte uitleg. Overhoor jezelf door alleen de kernwoorden of het jaartal te lezen en de uitleg er zelf bij te geven. Ter controle kan de rechterkant worden geraad-pleegd. Laat onderop ruimte vrij voor extra aantekeningen. Op internet vind je de uitleg over de Cornell-methode.

c) Mindmap of schema

Een Mindmap is een schema waarin je de belangrijke begrippen uit de tekst neerzet. Je verbindt de begrippen op een logische manier met elkaar en gebruikt veel symbolen en kleuren. Op deze manier berg je de gegevens uit de tekst overzichtelijk op in je geheugen.

1. Schrijf het onderwerp van de tekst (vaak zit dat in de titel) midden op een lege bladzijde.
2. Zoek nu in de tekst de belangrijke begrippen, schrijf die rondom het titelwoord en verbind die begrippen op een logische manier met elkaar door lijnen. Gebruik eventueel verschillende kleuren. Neem veel ruimte op het papier.
3. De verbindinglijnen hebben vaak een betekenis, die kun je erbij schrijven of je kunt een symbooltje gebruiken.
4. Lees de tekst nog eens en vul je schema aan met voorbeelden en details.

9. Wat is de beste manier om jezelf te (laten) overhoren?

Na het leren controleer je of je alles kent en begrijpt. Je kunt jezelf overhoren, maar je kunt ook je ouders of een medeleerling vragen je te overhoren. De handigste manier om dat te doen is met de onderstaande vragen. Deze vragen zijn opgedeeld in kennisvragen, inzichtvragen en toepassingsvragen.

Kennisvragen

Hoeveel is ... ?

Wat is ... ?

Wat betekent ... ?

Wie ... ?

Wanneer ... ?

Waar ... ?

Noem een eigenschap van ...

Wat zijn de kenmerken van ... ?

Inzichtvragen

Hoe komt het dat ... ?

Wat is het gevolg van ... ?

Wat is de oorzaak van ... ?

Wat gaat meestal vooraf aan ... ?

Wat gebeurt er als ... ?

Wat volgt er meestal op ... ?

Hoe verklaar je dat ... ?

Wat is het verband tussen ... en ... ? Waarom ... ?

Wat is het verschil tussen ... en ... ?

Wat is de overeenkomst tussen ... en ... ?

Toepassingsvragen

Waarmee moet je rekening houden als ... ?

Waar moet je op letten bij ... ?

Hoe kun je voorkomen dat ... ?

Hoe kun je bereiken dat ... ?

Is ... belangrijk voor ... ?

- Zo ja, waarom?

- Zo nee, waarom niet?

Gebruik deze regel bij de volgende zinnen ...

Laat zien dat ...

Bereken ...

10. Leren van je fouten

Je zit op school om te leren. Het kan teleurstellend zijn als je fouten maakt. Maar juist door goed te kijken naar wat je fout doet en je af te vragen waarom je dat fout hebt gedaan, kun je je leerprestaties verbeteren.

Een foutenanalyse van je toets helpt om te weten waar je volgende keer op moet letten of welk onderdeel je misschien nog niet beheerst.

Stel jezelf 7 vragen:

1. Hoe was mijn voorbereiding?
2. Wat ging er goed?
3. Wat kan beter? Wat heb ik precies fout gedaan?
4. Welke fouten maak ik? Zijn het vaak dezelfde soort fouten?
5. Hoe komt het dat ik dit fout deed? (slordigheidsfoutje, opdracht niet begrepen, grammatica niet goed geleerd enzovoort).
6. Wat ga ik de volgende keer anders doen?
7. Wie of wat heb ik daarbij nodig?

Verwerkingsstrategieën

Stel jezelf bij elk vak de volgende vragen:

a) Welke verwerkingsstrategie zet ik in voor dit vak?

.....
.....

b) Vind ik dat een praktische verwerkingsstrategie?

.....
.....

c) Hoeveel tijd kost het inzetten van deze verwerkingsstrategie mij?

.....
.....

d) Wat levert deze verwerkingsstrategie mij op? (bijvoorbeeld: goed cijfer?, leer sneller?, niet wat ik ervan verwacht?, investeer veel tijd, maar resultaat blijft uit?)

.....
.....

e) Welke strategie gebruikt mijn klasgenoot die heel goed scoort voor dit vak?

.....
.....

Tips:

- Probeer voor een volgende toets eens gebruik te maken van de tips die je docent heeft gegeven.
- Een verwerkingsstrategie moet vooral praktisch zijn en een goed leerresultaat opleveren. Als dit niet het geval is, vraag aan je mentor of vakdocent hulp bij het zoeken naar de voor jou meest passende verwerkingsstrategie.
- Probeer ook eens een praktische verwerkingsstrategie van een medeleerling uit.

11. Studietips bij dyslexie

Maak een goede planning. Probeer te vermijden dat je dingen op het laatste moment moet doen. De spanning die dit geeft, zorgt voor onnodige fouten en verwarring. Op school heb je een dyslexiecoach, deze kan je helpen met dingen waar je op school tegenaan loopt.

Als je problemen hebt met het leren van woordjes, zie de tips hierboven.

Als je het lezen van grotere stukken tekst lastig vindt, kan een gesproken studieboek verlichting bieden. Bestel er eerst eens eentje (via Dedicon). Deze gebruik je met name thuis.

Je kunt ook de tekst die de volgende les behandeld wordt, van tevoren lezen. Dan valt de les op een vruchtbare voedingsbodem.

Bekijk de opdracht van tevoren goed, misschien met hulp van je ouders. Vraag je af wat moet je kennen en kunnen?

Heb je een laag leestempo of schrijftempo, begin ruim van tevoren met je taak.

Gebruik de spellingscontrole van je tekstverwerker.

Maak gebruik van tekst naar spraakprogramma's zoals Kurzweil of Sprint Plus als lezen moeizaam gaat.

Probeer gebruik te maken van meerdere zintuigen tijdens het leren:

- kijk goed naar plaatjes, tabellen, grafieken en bronnen;
- maak een mindmap met tekeningen of woorden;
- spreek je kennis in op de spraakmemo van je mobiel en beluister dit een aantal keer;
- bekijk digitaal materiaal bij de methode;
- bekijk YouTube-filmpjes over het onderwerp;
- herhaal je kennis hardop of lees de tekst hardop voor of laat de tekst voorlezen;
- kies voor leesboeken of literatuur op audiobestanden (luisterboek). Er zijn handige apps voor op je smartphone. Kijk eens bij ikbenlex.nl

Maak aantekeningen in sleutelwoorden of vraag een medeleerling met een leesbaar handschrift of je zijn aantekeningen mag kopiëren. Maak er een foto van met je smartphone!

Onderzoek welke andere hulpmiddelen handig zijn voor jou. Kijk eens bij www.lexima.nl

Bespreek de lesstof mondeling met een klasgenoot.

Vraag aan de docent of er digitale aantekeningen of powerpoints van de les beschikbaar zijn.

Overweeg de app Goodreader voor de iPad in te zetten. De app legt als het ware een doorzichtig laagje over een fotoPDF van Dedicon. Daarmee kun je niet alleen pdf-documenten lezen, maar ook bewerken. De fotoPDF kan vervolgens met aantekeningen erbij worden opgeslagen.

Let bij bètavakken op strategieveranderingen en vraag of je die mag markeren met een kleurtje, zoals plus in rood, min in blauw. Eerst de focus op 'wat' (bijvoorbeeld optellen of vermenigvuldigen), daarna op 'hoe'.

Vraag aan je docent of je mag markeren of schrijven op de toetsopgave, als dit jou helpt.

Vraag of je een leesbeurt thuis eerst mag voorbereiden zodat je niet onvoorbereid hoeft voor te lezen.

Werk met stappenplannen om overzicht te krijgen.

12. Effectieve strategieën voor ouders bij huiswerk

Uit onderzoek is gebleken dat ouderbetrokkenheid zeer belangrijk is bij schoolsucces en leerprestaties van de leerling (Marzano, 2007). Leerlingen die bij het leren en maken van huiswerk worden ondersteund door hun ouders of andere volwassenen, laten betere leerprestaties zien dan leerlingen die geen ondersteuning ontvangen. Wat kunnen ouders doen om het huiswerkgedrag te ondersteunen?

1. Lees dit leerboek voor meer informatie over leren. Kijk eens bij de huiswerktips op www.studiekring.nl. En lees bijvoorbeeld de Huiswerkhulp (Rensman & Schoppen, 2015) met een boek voor ouders en een boek voor de leerling.
2. Stimuleer je kind om 'uitstelgedrag' te voorkomen en meteen te starten na een kort ontspanningsmoment.
3. Zorg voor de benodigde materialen en een rustige werkplek.
4. Geef zo nodig hulp bij een huiswerkopdracht die niet goed wordt begrepen. Check wel of je kind een hulpvraag heeft.
5. Geef op een positieve manier feedback op het gemaakte of geleerde huiswerk.
6. Maak samen een overzichtelijke weekplanning met een tijdschema.
7. Moedig je kind aan om even 'door de zure appel te bijten' en moeilijke zaken eerst aan te pakken. Geef tips hoe hij dit kan doen.
8. Kijk mee op het leerlingvolgsysteem wat je kind moet kunnen en kennen. Niet controlerend, maar volgend en ondersteunend!
9. Als het om welke reden dan ook niet lukt de huiswerктаak te voltooien, vraag dan wat je kunt doen om te helpen.
10. Zorg tussendoor voor ontspanningsmomenten.
11. Help het juiste studiemoment te bepalen, bijvoorbeeld als er ook nog een sportactiviteit of krantenwijk moet worden gelopen.
12. Beperk game- en hobbytijd vóór het maken van huiswerk. Beter eerst geconcentreerd aan de slag en daarna ontspannen.
13. Als een toets of examen niet goed is gemaakt, is wellicht hulp nodig bij de analyse. Maak, als de eerste teleurstelling is gezakt, samen een foutenanalyse en een bedenken een aanpak voor de volgende keer.
14. Blijf altijd op een positieve manier ondersteunen.

13. Handige websites en boeken

www.examenblad.nl

www.cambiumned.nl (Nederlands grammatica & spelling)

www.wrts.nl (woordjes overhoorprogramma)

www.ezelsbruggetje.nl

www.investereninleren.nl

www.studiekring.nl

dyslexie

www.tbraams.nl

www.balansdigitaal.nl

www.lexima.nl

www.dedicon.nl

www.ikbenlex.nl

www.audioboeken.nl

www.masterplandyslexie.nl

Kijk op YouTube voor instructiefilmpjes en bijles. (Jort geschiedenis op YouTube,

www.scheikundelessen.nl , www.osacademie.nl (economie),

www.wiskundeacademie.nl)

Boeken

Rensman, E. & Schoppen, H. (2015). De Huiswerkhulp. Hogere cijfers, sneller klaar.

Schiedam:

Scriptum.

Bronnen

Huiswerktips www.studiekring.nl

Hattie, J. (2007). Developing Potentials for Learning: Evidence, assessment, and progress.

Earli-congres in Hongarije.

Marzano, R.J. & Pickering, D.J. (2007). 'The Case For and Against Homework.'

Educational
leadership 64(6):